

DBB-001-001552

Seat No. _____

B. A. (Sem. V) (CBCS) Examination

May/June – 2015

**Economics : Paper - XI
(Micro Economics - I)**

Faculty Code : 001

Subject Code : 001552

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) આંતરિક વિકલ્પના આધારે બધા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.
(2) પ્રશ્ન નં. ૧ M.C.Q. પ્રશ્નના જવાબ ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.
(3) જમણી બાજુના આંકડા જે તે પ્રશ્નોના પૂરા ગુણ દર્શાવે છે.
(4) જરૂર જણાય ત્યાં આકૃતિ દોરો.

1 આંતરિક વિકલ્પોના આધારે સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો. ૨૦

(1) એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્રની વિચારધારાને જન્મ આપવાનો યશ કયા અર્થશાસ્ત્રીઓને ફાળે જાય છે ?

- (A) નવપ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓને (B) પ્રશિષ્ટ અર્થશાસ્ત્રીઓને
(C) આધુનિક અર્થશાસ્ત્રીઓને (D) ત્રણમાંથી એકપણ નહીં

(2) કયા અર્થશાસ્ત્રીએ સૌ પ્રથમ એકમલક્ષી-સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્રના ખ્યાલો વિકસાવ્યા ?

- (A) રેગનાર ફિસ્ક (B) રેગનાર નર્ક્સ
(C) ગુન્નાર મિરડલ (D) કેઈન્સ

(3) સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્રનું આધુનિક સ્વરૂપ કયા કારણે આકાર પામ્યું છે ?

- (A) વિશ્વવ્યાપી મહામંદી (B) કુગાવા
(C) વિશ્વવ્યાપી અર્થતંત્ર (D) એક પણ નહીં

(4) આલ્ફ્રેડ માર્શલના મતે અર્થશાસ્ત્ર.....

- (A) અછતલક્ષી (B) કલ્યાણલક્ષી
(C) નીતિલક્ષી (D) અર્થલક્ષી

- (5) તુષ્ટિગુણનો ખ્યાલ કેવો છે ?
 (A) સાપેક્ષ (B) ભૌતિક
 (C) નિરપેક્ષ (D) અભૌતિક
- (6) તુષ્ટિગુણને વ્યક્તિની કઈ બાબત સાથે સંબંધ છે ?
 (A) માનસિક (B) જરૂરિયાત
 (C) શારીરિક ક્ષમતા (D) ઈચ્છા
- (7) જ્યારે સીમાંત તુષ્ટિગુણ શૂન્ય હોય છે ત્યારે કુલ તુષ્ટિગુણ
 (A) અનંત હોય છે. (B) મહત્તમ હોય છે.
 (C) ન્યૂનતમ હોય છે. (D) શૂન્ય હોય છે.
- (8) પ્રો.માર્શલ કેવી વસ્તુની માંગને સમજાવી શક્યા નથી ?
 (A) મોંઘી વસ્તુ (B) હલકા પ્રકારની વસ્તુ
 (C) સસ્તી વસ્તુ (D) અછતયુક્ત વસ્તુ
- (9) વસ્તુના વધારાનાં એકમના વપરાશથી મળતો તુષ્ટિગુણ એટલે શું ?
 (A) કુલ તુષ્ટિગુણ (B) સીમાંત તુષ્ટિગુણ
 (C) વધારાનો તુષ્ટિગુણ (D) સરેરાશ તુષ્ટિગુણ
- (10) નાણાંમાંથી મળતી તુષ્ટિગુણ કેવો રહે છે ?
 (A) અનિર્ણિત (B) બદલાતો
 (C) ઘટતો (D) સ્થિર
- (11) તટસ્થ વક્રનો ખ્યાલ સૌ પ્રથમ કયા અર્થશાસ્ત્રીએ રજૂ કર્યો છે ?
 (A) પ્રો. જે. આર. હિક્સ (B) પ્રો.ફિશર
 (C) પ્રો. સ્લટ્સ્કી (D) પ્રો. એફ. વાય. એજવર્થ
- (12) Value and Capital નામનું પુસ્તક કયા અર્થશાસ્ત્રીએ લખેલ છે ?
 (A) પ્રો. આલ્ફ્રેડ માર્શલ (B) પ્રો. રોબિન્સ
 (C) પ્રો. પીગુ (D) પ્રો. જે. આર. હિક્સ

- (13) કિંમત રેખાને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
- (A) આવકરેખા (B) તટસ્થરેખા
(C) માંગરેખા (D) બજેટરેખા
- (14) સીમાંત અવેજીનો દર એટલે.....
- (A) કિંમતનો ગુણોત્તર (B) આવક અને ભાવોનો ગુણોત્તર
(C) સીમાંત તુષ્ટિગુણનો ગુણોત્તર (D) ખર્ચનો ગુણોત્તર
- (15) જ્યારે ગ્રાહક સમતુલામાં હોય ત્યારે તટસ્થ વક્ર કોને સ્પર્શ કરતો હોવો જોઈએ ?
- (A) અવેજી રેખાને (B) પુરવઠા રેખાને
(C) માંગ રેખાને (D) કિંમત રેખાને
- (16) તટસ્થવક્ર જેમ ઊંચો તેમ સંતોષ કેવો મળે છે ?
- (A) ઋણ (B) વધુ
(C) ધન (D) ઓછો
- (17) ગ્રાહકની સમતુલામાં કયા પરિબલને કારણે વિક્ષેપ પડે છે ?
- (A) આવક અસરને કારણે
(B) અવેજી અસરને કારણે
(C) કિંમત અસરને કારણે
(D) ઉપરોક્ત ત્રણેય પ્રકારની અસરોને કારણે
- (18) સંપૂર્ણ મૂલ્ય સાપેક્ષ માંગ રેખા -
- (A) ધન ઢાળવાળી હોય છે. (B) શૂન્ય ઢાળવાળી હોય છે.
(C) ઋણ ઢાળવાળી હોય છે. (D) આમાંથી એક પણ નહીં.

- (19) માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતા કયા બે પરિબળો વચ્ચેના સંબંધને વ્યક્ત કરે છે ?
(A) આવક અને માંગ વચ્ચેના (B) પૂરક વસ્તુ અને માંગ વચ્ચેના
(C) અવેજી વસ્તુ અને માંગ વચ્ચેના (D) કિંમત અને માંગ વચ્ચેના

- (20) કયા પ્રકારની અસરમાં ગ્રાહક એક જ તટસ્થ વક પર રહે છે ?
(A) કિંમત અસરમાં (B) આવક અસરમાં
(C) માંગ અસરમાં (D) અવેજી અસરમાં

- 2 કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો : 10
(1) એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્રનું કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો.
(2) તટસ્થ વકનાં લક્ષણોની સમજૂતી આપો.
- 3 કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આપો. 10
(1) ઘટતા સીમાંત તુષ્ટિગુણના નિયમ દ્વારા ગ્રાહકની સમતુલા સમજાવો.
(2) આવક અસરનો ખ્યાલ આકૃતિની મદદથી સમજાવો.
- 4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 8
(1) બિંદુ પદ્ધતિ
(2) એકમલક્ષી અર્થશાસ્ત્રની ઉપયોગિતા
(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 8
(1) માંગની સામસામી સાપેક્ષતા
(2) સમસીમાંત તુષ્ટિગુણના નિયમનું મહત્ત્વ.
- 5 નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 14
(1) સીમાંત અવેજીનો દર શા માટે ઘટે છે ?
(2) અવેજી અસર એટલે શું ?
(3) સમગ્રલક્ષી અર્થશાસ્ત્ર એટલે શું ?
(4) કિંમત અસર એટલે શું ?

ENGLISH VERSION

- Instructions :**
- (i) Answer all the questions on the basis of internal options.
 - (ii) Answers of Question Number 01 MCQ should be given in the answer.
 - (iii) Right side figures show the total marks of the question.
 - (iv) Draw diagrams if necessary.

1 Choose appropriate option on the base of the internal options : **20**

- (1) Which economist contributed to create the ideology of Micro Economics ?
 - (A) To neoclassical economists
 - (B) To classical economists
 - (C) To modern economists
 - (D) None of the three contributed

- (2) Which economist initially developed the concepts of micro and macro economics ?
 - (A) Ragnar Frisch
 - (B) Ragnar Narkse
 - (C) Gunnar Myrdal
 - (D) Keynes

- (3) Modern form of Macro economics has emerged out of -
 - (A) Great world depression
 - (B) Inflation
 - (C) World Economy
 - (D) None of the above

- (4) According to Marshall Economics is.....
 - (A) Scarcity-oriented
 - (B) Welfare-oriented
 - (C) Ethics-oriented
 - (D) Economic-oriented

- (5) What kind is the concept of utility ?
 - (A) Relative
 - (B) Physical
 - (C) Absolute
 - (D) Non-material

- (6) To which of the following is the utility derived by the individual related ?
- (A) Psychology (B) Physical ability
(C) Want (D) Desire
- (7) When marginal utility is zero, then total utility is -
- (A) Infinite (B) Maximum
(C) Minimum (D) Zero
- (8) Which type of commodity's demand, Prof. Marshall could not explain ?
- (A) Costly Commodity (B) Inferior Commodity
(C) Cheaply Commodity (D) Scarcity Commodity
- (9) The utility derived from the consumption of an additional unit of a commodity is -
- (A) Total utility (B) Marginal utility
(C) Additional utility (D) Average utility
- (10) What can be said about utility of money ?
- (A) Indetermine (B) Changing
(C) Decreasing (D) Constant
- (11) Which economist presented first the concept of Indifference curve ?
- (A) Prof. J. R. Hicks (B) Prof. Fisher
(C) Prof. Slutsky (D) Prof. F. Y. Edgeworth
- (12) Which economist has written the book 'Value and Capital' ?
- (A) Prof. Alfred Marshall (B) Prof. Robinson
(C) Prof. Pigou (D) Prof. J. R. Hicks
- (13) By which other name price line is identified ?
- (A) Income Curve (B) Indifference Curve
(C) Demand Curve (D) Budget Line

- (14) The rate of marginal substitution means -
(A) Ratio of price
(B) Ratio of income and price
(C) Ratio of marginal utility
(D) Ratio of expenditure
- (15) When consumer is in equilibrium whom should indifference curve tangent ?
(A) To substitution line (B) To supply line
(C) To demand curve (D) To price line
- (16) How is the utility if the Indifference curve is high ?
(A) To negative (B) To more
(C) To positive (D) To less
- (17) By which factor equilibrium of consumer is disturbed ?
(A) Because of income effect
(B) Because of substitution effect
(C) Because of price effect
(D) Because of all above
- (18) Perfect elasticity of demand curve is -
(A) Positive slope (B) Zero slope
(C) Negative slope (D) None of the above applies
- (19) Which relation between two factors present in elasticity of demand ?
(A) Between income and demand
(B) Between supplementary goods and demand
(C) Between substitute goods and demand
(D) Between price and demand
- (20) In which type of effect the consumer stay on one Indifference curve ?
(A) In Price effect (B) In Income effect
(C) In Demand effect (D) In Substitution effect

- 2** Answer any **one** question : **10**
- (1) Describe scope of Micro Economics.
 - (2) Explain the features of Indifference Curve.
- 3** Answer any **one** question : **10**
- (1) Explain the consumer equilibrium with the help of law of diminishing marginal utility.
 - (2) Explain the concept of Income effect with the help of diagram.
- 4** (a) Write a short note on : (any **one**) **8**
- (1) Point method
 - (2) The usefulness of Micro Economics.
- (b) Write a short note on : (any **one**) **8**
- (1) Cross Elasticity of Demand
 - (2) The importance of the law of equi-marginal utility.
- 5** Answer in brief any **two** of the following : **14**
- (1) Why does decrease the rate of marginal substitution ?
 - (2) What is meaning of Substitution effect ?
 - (3) What is meaning of Macro Economics ?
 - (4) What is meaning of Price effect ?
-